

Alapelveink

Testvériség

Az egyetemes testvériség eszméjét hirdetjük, amely az emberi méltóság tiszteletén alapul, és felülemelkedik a származásbeli, nemi, kulturális, vallási, társadalmi és egyéb különbségeken.

Ha kölcsönösen tiszteletben tartjuk egymás értékeit és hagyományait, és megerősítjük a különbségeket áthidaló összetartozást, valamint harmóniát teremtünk az emberek, nézetek és viszonyulások között, akkor mindenkit gazdagító együttélést érhetünk el.

Tudás

A bölcsesség szeretetére tanítunk, amely a különböző filozófiák, vallások, tudományok és művészetek összehasonlító tanulmányozásának segítségével a világegyetem, a természet és az ember mélyebb megismerését szolgálja.

Az igazság és a tudás szeretete abból a természetes igényből fakad, hogy valamennyien szeretnénk megerősíteni ítélőképességünket, hogy jobban megérthessük a világot és benne önmagunkat. Ehhez a filozófiát olyan gyűjtőpontnak tekintjük, amely összeköti az emberi tudás különböző területeit.

Fejlődés

Segítjük a mindenkiben benne rejlő legjobb képességek kibontakoztatását azáltal, hogy támogatjuk az egyén önmegvalósítását, valamint aktív és tudatos jelenlétét a társadalomban és a természetben, hogy a világunk jobbbá váljon.

Még sok kibontakoztatható képesség szunnyad bennünk. Ha tudatában vagyunk ennek, és törekszünk a kifejlesztésükre, az élet egyik tartópillérére lelünk, ami egyben a tartós boldogság forrása is. A gondolatok, érzések és cselekedetek összhangja minden ember számára követendő cél. A teljességet célzó, kiegyensúlyozott fejlődés, valamint a legjobb értékeink és képességeink felébresztése valószínűleg az egyetlen záloga egy emberibb világot létrehozásának.

Beszélgessünk! – Platón után szabadon

A párbeszéd körüli forgott az Új Akropolisz Platónnak szentelt, a platóni Akadémia megalapításának 2400. évfordulója alkalmából kiírt 19. *Erénynek erejével* novella- és esszépályázatának eredményhirdetése: platóni dialógusok, a párbeszéd mint írói eszköz, író és olvasó képzelte, illetve a zsűri és a pályázók nagyon is valós társalgása – címszavakban így hangozna a május 17-i délután rövid összefoglalója. No és ott volt persze a nagy kérdés: ki nyerte az ideai amatőr írórangadót?

Párbeszédbe elegyedés

Ahogy egy rendes társalgáshoz illik, a nap az ismerkedéssel kezdődött. Héjja Edit szerkesztő röviden bemutatta a 19 éves, most már az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottsága támogatását is elnyert pályázat történetét, célkitűzését és zsűrijét, amelynek tagjai aztán beszámoltak az általános tapasztalatokról, a legnépszerűbbnek bizonyult témákról és az értékelési szempontokról.

Kovács Balázs, a zsűri elnöke kiemelte, hogy bár merész vállalkozásnak tűnt Platón legfontosabb gondolataiból kiinduló kiírást megfogalmazni, a fiatal szerzők rácsáfoltak az aggályokra. 107-en ragadtak billentyűzetet, hogy modern környezetben jelenítsék meg a platóni erényeket, megragadják az élet és a halál kapcsolatát *Az államban* szereplő Ér mítosza szerint, vagy átültessék a barlangmítoszt korunk értelmezési lehetőségeire.

Mit kerestünk mi itt?

A szerzők átlagéletkora ellenére, amely a legjobb 30 pályázatnál 26, a legjobb 15 közé került írásoknál pedig 24 év volt, az időtlen bölcsességhez illő kortalan no-

vellák és esszék újszerű megvilágításba helyezték a régi tanításokat. Pontosan ezt kerestük: a mindennapok és a filozófia egységét. Akadtak olyanok, akik a görög bölcs reinkarnációhoz kapcsolódó tanításait követve az Életet elgondolkodtatóan, nem is csak egy, hanem életeken átívelő fejlődésként ábrázolták.

Az írásokban megjelent az első öntudatra ébredés pillanatának ábrázolása és többen is feszegették a kérdést, hogy az életben betöltött szerepeinket hogyan tudjuk hitelesen, önazonosságunkat megtartva alakítani. Visszaköszönt a választások dilemmája, hogy hogyan viszonyuljunk az élethez, melyik mezgyén haladjunk, sőt a szerzők odáig is bátran elmerészkedtek, hogy a lényegről, a végső jó természetéről elmélkedjenek. Mi több, körüljárták a szabad akarat kérdését is, hogy a bölcsesség keresése ne maradjon pusztán elmélet, hanem távoli célból megfoghatóvá váljék.

Mit szólt hozzá a zsűri?

És hogy az írókat is alaposabban megismerhessük, a korábbi győztesekből és az Új Akropolisz tagjaiból álló zsűri sor-

GYŐR

FILO-PONT, Kálóczy tér 15.

Retorika és önismeret – gyakorlati szeminárium 2014. június 14. szombat, 10.00

Önkifejezésünk, beszédünk olyan, mint egy eleven névjegy, amellyel bemutatkozunk a többi embernek. A szeminárium lehetőséget ad egyrészt, hogy a megismert szempontok alapján megvizsgáljuk kifejezési formáinkat, és jobban megérthessük önmagunkat. Másrészt, arra, hogy megtapasztaljuk, hogy a játékos helyzetgyakorlatok és retorikai gyakorlatok hogyan segíthetik önkifejezésünk fejlesztését, valamint önbizalmunk és magabiztosságunk megerősítését.

Gyakorlatok:

Példák elemzése az ember értelmi, érzelmi és fizikai szintjéhez kapcsolódó szempontok alapján (testtartás, testbeszéd, kapcsolat a hallgatósággal, gondolatiság és a figyelem megragadása stb.).

Belépődíj: 3500 Ft, kedvezménnyel 2500 Ft.

Zenekuckó

2014. június 29. vasárnap, 10.00

Témánk: Nyár van, nyár – lelket frissítő, szívet melengető dalok

Zenei képességeket, mozgást, képzeletet, kifejezőkészséget fejlesztő alkalmak, hangszerrel kísért nép- és műdalokkal, kézműves-foglalkozással.

Belépődíj: Gyermekeknek 800 Ft/fő, testvéreknek kedvezmény!

PÉCS

Az Új Akropolisz pécsi központja, Teréz u. 1.

Tettyei tisztítóóra 2014. június 1. vasárnap, 15.00 Tettyei romok

- Testi és lelki tisztítóórára hívunk az egyik kedvelt sétaútvonalon. A tettyei romoktól az Ilonka pihenőhely érintésével megyünk fel a kilátóig. Útközben összeszedjük a szemetet, néhány megállóhelyen pedig nemcsak szusszanunk, hanem erdei gyakorlatok segítségével más nézőpontot is nyerhetünk: mi megyünk látogatóba, és az erdő van otthon!...

A belépés díjitalan.

ban bemutatta az ország minden pontjáról, nagyvárosokból és apró falvakból érkezett írárok közül a legjobb 15 pályaművet. Röviden elmondták, miről szól az írás, kiemelték a legfontosabb erősségeket: gondolati, erkölcsi erejüket. A megszólított szerzők hol megerősítették az elhangzott értelmezést, hol kiegészítették, fellebbentve a fátylat a mű megszületésének egyik-másik körülményéről. A zsűri tanácsokkal is ellátta a szerzőket, felhívták a figyelmet azokra a pontokra, amelyek megakaszthatták az olvasót, mint például a túl nagy gondolati ugrás, a leszűkített mítoszértelmezés vagy a megértést nehezítő szerkezet.

No de ki lett a győztes?

A program legnagyobb izgalommal várt része az eredményhirdetés volt. Ekkorra már mindenki láthatta, milyen erős a mezőny, így talán senki nem lepődött meg, hogy több különdíjat is megítélt a zsűri (a legjobb fordulatért, a frappáns iróniáért, az erkölcsi erőért, az időtlen nézőpontért, az írás mélységéért).

A harmadik helyezéssel az első öntudatra ébredés élményének őszinte, élményszerű beszámolóját, Szepezdi Petra *A másik én* című írását méltatta a zsűri. A második helyezést Őri István modern barlangmítosza nyerte, az abszurdba hajló, költői eszközökben is bővelkedő *Feszültségingadozás* című novella. Legjobb pedig Juhász Gábor *Rossz időket érünk* című, az időjárás apropóján valójában a gondolkodásunk tévútjairól szóló ironikus esszéje bizonyult, amely fényesen bizonyította: ha van mondanivaló, nincs unalmas téma.

Grafománok egymás közt

Az eredményhirdetést követő kerekasztal-beszélgetés során indult meg az igazi eszmecsere, ismét csak a dialógusok témájával. Platón tanítási eszközként használja a párbeszéd formát, hiszen a kérdések és válaszok segítségével végigvezetheti az olvasót a gondolkodási folyamaton, miközben befogadhatóvá válik a tanítás. Ám mint arról a szerzők is beszámoltak, párbeszédet írni egyáltalán nem könnyű. Felvet technikai nehézségeket épűgy, mint a hitelesség

kérdését: mitől hisszük el, hogy valódi vita tanúi vagyunk, mikor halljuk vissza saját kérdéseinket, mi kell ahhoz, hogy ne csak erőtlen báboknak lássuk az ábrázolt karaktereket?

A beszélgetés során többször is felmerült az előkészítés fontossága. Ahogy az egyik résztvevő kiemelte, először is kell egy párbeszéd saját lelkünkkel. Néha talán észre sem vesszük, mikor ez zajlik, mégis ennek köszönhetően ülepszik le az a tartalom, gondolati üzenet, amelyet aztán közölni akarunk. Ezután természetesen külső kutakodásra is szükség van, hiszen a téma ismerete nélkül nem lesz hiteles a történet.

Se szó, se beszéd... írás!

Juhász Gábor például elmesélte, kifejezetten megörült a kiírásnak, ugyanis régi adósságának tartotta, hogy alaposabban megismerje Platón gondolatait. 1000 oldalig meg sem állt, az elmélyült tanulmányozás pedig tükröződik a győztes munkájában. Persze olyan is akad, akinek épp egy-egy téma feldolgozásában segít az írás, hiszen ahogy tolmácsoljuk, bennünk is tovább érlelődnek, rendeződnek a gondolatok. Végül, de nem utolsó sorban hasznos, ha az író csiszolja kifejezési eszközeit, hogy mondanivalója minél pontosabban juthasson el olvasóihoz.

Ahol több író összegyűlik, talán kikerülhetetlen a kérdés: ki honnan meríti az ihletet? A válaszok természetesen sokszínűek voltak, egyeseket gyerekkoruk, másokat a magyar irodalom, a kreatív munka, esetleg a csend vagy az együttérzés indít írásra, de akadt közös nevező is: a megfogalmazott tartalom közlési vágya. A szándék, hogy azt, ami belül összeállt, jó lenne átadni, másoknak is megmutatni. Az estét a zsűrielnök szavai is ebben a szellemben zárták: Beszélgessünk a lelkünkkel, ismerjük meg a mélyen meghúzódó okokat és osszuk meg másokkal is, amire rájöttünk!

A zsűri mindenesetre már aznap elkezdte törni a fejét, hogy az Új Akropolisz 20. novella- és esszépályázata milyen kiírással fogja majd ismét erre inspirálni az amatőr írókat.

Rossz időket érünk

Az Új Akropolisz 2013/2014-es Erénynek erejével novella- és esszépályázatának győztes írása

„Rossz időket érünk”[1]

„Ő fölkelti napját a gonoszokra és a jókora, s esőt ad igazaknak és gonoszoknak.” (Mt 5,45)

Talán felfigyeltünk már arra, hogy milyen gyakran minősítik az emberek az időjárást. Miért ne tennék, hiszen az időjárással rendszeres kapcsolatban állunk, ezért alkalmas bevezető témának tűnik beszélgetésekhez, de ha csak néhány szót váltunk a másikkal, akkor is bevethető. Sajnálom szegény időjárás, szerencsétlent nagyon sokan és nagyon sokszor szidják. Ennek a kijelentésnek különben nagyjából annyi értelme van, mint rossz és jó időről beszélni, egyebek közt ezt próbáljuk az alábbi írással igazolni.

Támadás az időjárás hétköznapi értelmezése ellen

A ködös, nyirkos, borongós, az esős, hideg, a fagyos, de a forró, száraz, aztán a viharos, szeles és a többi időjárással kapcsolatos jelzők szinonimájaként és összefoglalásaként szerepel a rossz. És nemcsak utcán hallani ilyet, hanem időjárás-jelentésben is. Mi lehet ennek az értékelésnek az alapja? Csak nem az, hogy kellemes vagy kellemetlen érzéseket okoz az ilyen vagy olyan időjárás? Tehát, ha hideg van, akkor fázom, és fázni kellemetlen. (Esetleg megfelelő öltözéssel lehetne a problémán segíteni.) A hosszan tartó ködös, borongós idő meg nyomasztó, mivel nem látjuk a Napot, ami szintén kellemetlen. (Pedig egy kis fáradtsággal a hegyekben a felhők fölé emelkedhetünk és így, ami lenről borongósnak tűnik, az fentről csodaszámba megy.) Könnyen belátható, hogy az egyes ember kellemes és kellemetlen érzése nem elég szilárd alap az időjárás megítéléséhez. Még akkor sem, ha a meteorológusok, akár a közvélemény formálása, akár a közvéleményhez való alkalmazkodás szándékával olykor rossz időről beszélnek.

Ennél egy fokkal jogosabbnak érezzük azok zsörtölődését, akiknek a megélhetése, haszna múlik az időjáráson. Elsősorban a földből élők jönnek itt szóba, de az idegenforgalom is időjárásfüggő a bevételek szempontjából. Ezek a csoportok azt várják, hogy az időjárás a szokott átlagát hozza, nyáron legyen meleg, megfelelő időben hulljon csapadék, télen legyen hideg és essen a hó. Ez

utóbbi leginkább a sípálya-üzemeltetők szeretnék. Bár nekik az se baj, ha nem hull hó, fagypontra tudnak készíteni.

Ám még most is csak ott tartunk, hogy az időjárás azért nevezzük rossznak, mert nekem kellemetlenséget okoz, illetve nekem anyagi kárt okoz. Vagy fordítva: azért jó, mert kellemes, hasznos hoz. Ahhoz, hogy igazabb megállapítást tehessünk, a nézőpontunkon változtatni kell. Az igazabb megállapítás abból fakadhat, ha a jót onnan eredeztetjük, ahonnan való és egyedül csak az Isten jó. Ha az Isten jó, akkor az általa alkotott világ is jó. Még az időjárás is. Ezzel akár be is fejezhetnénk a kérdés tárgyalását, azzal a kiegészítéssel, hogy lehetőleg ne szidjuk az időjárás, mert az többek között Isten ellen való véték is. De mivel még nincs ki a maximális karakterszám, és van még esetleg értelmes mondani való is, hát folytassuk.

A jó időjárás védelmében

A legutóbbi érv szerint az időjárás nemcsak, hogy nem rossz, hanem egyenesen – függetlenül a véleményektől – mindig jó. Nemhiába akartam befejezni az írást, mert ez egy nagyon nehezen védhető álláspont, azt se tudom, hogy képes vagyok-e rá. Biztos vannak felkészültebb olvasók, ők majd esetleg kisegítenek, már ha van kedvük ilyen veszett ügyet

képviselni. Először is, hogyan lehet jó az, ami folyton változik? Úgy, hogy ez nem a legfőbb jó és a változás nem „jó” és „rossz” közötti ingadozás. Mi a helyzet a természeti katasztrófákkal? A trópusi ciklonok, a tornádók, az ítéletidők pusztításai az anyagi káron túl emberéleteket is követelhetnek, sőt arra is láttunk példát, hogy belerokkan egy egész ország.

Mivel úgymint a természet jóságából indultunk ki, nyugodtan ide vehetjük a légköri jelenségeken túl a szintén pusztító vulkánkitöréseket, földrengéseket, cunamikát, áradásokat és a többit is. Azt tudnunk kell, hogy ezek nélkül is van pusztulás a természetben, még ha ezek látványosabbak, illetve fel is gyorsítják azt; mellesleg nemcsak a pusztulás, hanem nyomában a keletkezés is gyorsabb lesz. Így elég a pusztulásról kimutatni, hogy jó. Az könnyen belátható, hogy ugyan a keletkezéssel ellentétes fogalomról van szó, de elpusztulni csak az tud, ami keletkezett. Vagyis a keletkezést és a pusztulást szükségszerűen ugyanúgy kell értékelnünk. Ha a keletkezés jó, akkor a pusztulás is. Ha nem lenne pusztulás, akkor a dolgoknak az idő folyamán fel kellene halmozódnuk, mert meg kellene maradniuk és nem férnének el. Ez persze elég gyerekes állítás, mert abból a feltevésből, hogy ha nem lenne pusztulás, inkább arra a következtetésre kellene jutnunk, hogy akkor nem lenne keletkezés sem, vagyis nem lenne felhalmozódás sem. A természetes pusztulás anyagi jellegű, nem is lehet más. Csak az pusztulhat el, ami változásnak alávetett, és ez az anyagi világ. Az anyagi világ nem létezhet pusztulás nélkül. A létezés pedig jó és ami a létezéshez hozzájárul (még ha az anyagi létezés megszüntetésén keresztül is) szintén jónak nevezendő.

Erre rögtön egy tisztázó kérdés következik: „Jól értettük? Ha – mondjuk – az ónos eső következtében egy autó megcsúszik, az árokba borul és utasai életüket veszítik, az jó? Vagy a hurrikán összedönti a házunkat és a család fele alatta marad, az jó?”. Ezekre ép ésszel nehéz igennel felelni. Ezért csak megfontolásra érdemes gondolatokkal vá-

laszolunk. Először is az időjárás olyan alapadottság, amihez az embernek alkalmazkodnia kell; ha veszélyben éri az életét, akkor neki kell óvintézkedéseket tennie. Bár el kell ismernünk, hogy vannak kivédhetetlen esetek. Másodsor minden pusztulás a nem változóra, az örökkévalóra, a legfőbb jóra irányítja a figyelmet. Harmadszor nem az emberi élet a legfőbb jó. A halál révén pótolhatatlan veszteség éri a családot, a barátok közösségét, de az egész társadalmat, emberiséget is, ez azonban nem a megholt baja, hanem a miénk. A megholt, ha figyelmét a nem változóra, az örökkévalóra, a legfőbb jóra irányította, akkor megszabadulva a változandóság nyűgétől, éppen azt élvezzi. Negyedszer a legfőbb rossz nem a testi halál, mert az lehet jó is [2], hanem a bűn, ami a lelkünket teszi tönkre. Ilyen rossz elkövetésére pedig csak az ember képes, az időjárás nem.

Azt azonban meg kell engednünk, hogy a gonosz lelkek – mint minden egyéb területet is – az időjárást is felhasználják gonosz céljaik megvalósítására. Ezek közül a legveszélyesebb bármilyen problémáért, katasztróféért az Istent vádolni. Arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy a „jó idő” ugyanúgy lehet a gonosz cselvetése, elkényelmesít, hozzászoktat a könnyű környezethez, hogy aztán a problémák idején az Istent vádoljuk.

Az időjárás szépsége és jósága

E nyomasztó teherételtől megszabadulva, most lubickolhatnánk a megverselt időjárási jelenségekben, a harmatozó egekben; a Dunánál cseperésző esőben; a napmelegben, társulva a kopár szik sarjához; a tavaszi záporban, mi fűszere a földnek; a bérci tetőt eltakaró hóban; a ködben, mi kondaként támadt rétemre; a szélben, selyemben kiállva; a fagyban, mi éjszaka vicсорítóra köti a tócsa tükkrét, de ennyi is elég lesz. Nem lenne igazságos ezeknek a képeknek a bevetése az időjárás oldalán, hiszen legtöbbször nem önmaguk miatt közlödnek, még ha önmagukban is szépek. Leszámítva a köd-kondát. Ám arra mégiscsak bizonyítotték a pár felhozott példa, hogy nem kell feltétlenül kritizálni az időjárást, ha ilyen ihletettség hordozására is alkalmas. Ver-

sek nélkül is képes az időjárás gyönyörködtetni a változatosságával, vagy – ha nem is változik – az új napra ébredés örömeivel.

Aztán észre kell vennünk azt is, hogy a légkör fizikai jellemzői (hőmérséklet, légnyomás, páratartalom; ezek változását nevezzük időjárásnak) milyen határok között mozognak. Ahhoz képest, hogy a Nap felszíne, de a Föld belseje is hány ezer fokos, illetve a légkör magasabb régióiban milyen hideg van, a Föld lakott vidékein észlelhető felszíni hőmérséklet igencsak kellemesnek mondható. Ha nem kellemes, legalábbis élhető, sőt életet lehetővé tevő. Az ellene lázadó, számon kérő ember hasonlít a durcás kigyerekre, aki az anyjára haragszik, miközben az éppen megmenti az életét. Mi másnak nevezhetnénk így az időjárást, mint jónak?

A közvélekedés szerinti kellemes idő napsütéses, enyhe szellő fűjdogál, az égen bárányfelhők kúsznak és 22,5 fok van (plusz-mínusz 1 fok). Van relatív kellemes idő is, amikor a paraméterek valamelyikében „javulás” áll be az előző napokhoz képest. A kellemes idő azonban nem nevezhető ideális időnek. Az ideális idő az, ami éppen van. Ez néha kellemes, legtöbbször azonban fizikai kényelmetlenséget okoz: be kell öltözni a hideg ellen, esernyőt kell nyitni, ha cseperészik, vigyázni kell, hogy el ne csúszunk, keressük az enyhét adó árnyékot a tűző napsütésben, de az se ér semmit, mert izzadunk és büdösesek leszünk, vagy latyakban, sárban tocsogunk és piszkos lesz a cipőnk, még esetleg a nadrágunk is. Ezt hívják fejlesztő, javító közegnek. Nemde általános az a tapasztalat, hogy bármit is akarunk elérni, erőfeszítéseket kell tenni hozzá, ami olykor szenvedéssel jár? Viszont ez a szenvedés gyümölcsöt is hoz, de ami az ölünkbe hullik, kevesebbre becsüljük. Még ha az erőfeszítés és a szenvedés hiábavalónak tűnik, mert nem hozza a kívánt eredményt, az erőfeszítést tevőt akkor is jó érzés töltheti el, mert megtette a tőle telhetőt és őt magát mégiscsak erősítette ez. A folyton kellemes idő – ugyanúgy, mint az erőfeszítések nélküli eredmények – elpuhult és követelőző jellemet formálnak. Az időjárást tehát

nyugodtan nevezhetjük tanítómesternek, hozzászoktat ahhoz, hogy legtöbbször küszködni kell az életben, de ez a küszködés értékes.

Az okos ember és az időjárás

Kanyarodjunk hát vissza a bevezetésben emlegetett zsörtölődő, nyafogó emberekhez. Az elfogadható, hogy az esetek többségében nem központi téma az időjárás leértékelése, viszont azt is nagy bizonyossággal mondhatjuk, hogy aki az időjárást véleményezi, komolyan teszi, nem viccel, nem hazudik. A leírtak fényében nem az időjárás az igazán sajnálandó, hanem az elégedetlenkedő ember. Az időjárás nem beszél vissza és nem sértődik meg. Nagyon nevetnék, ha egyszer a sok napsütést követelő panaszára az időjárás megmakacsolná magát, és azt mondaná, hogy azért sem, majd, ha szépen kéred. Az ember viszont nem vesz észre, nem ismer meg és nem tanul, hanem magával van elfoglalva. A rész (az ember és az időjárás viszonya) az egész (az ember kapcsolatai) helyett áll és jó képet ad róla. Hogyan áll a „rosszidőző” ember az erényekkel? Lehet-e okos, ha nem veszi észre a rossz időben a szépet vagy a tanulságot? Lehet-e mértékletes, ha folyton kellemes idő után sóvárog? Lehet-e igazságos, ha nem azzal foglalkozik, ami rá tartozik, hanem azzal, ami tőle független? Lehet-e bátor, ha annak szól be, aki úgyszemint utat vissza? Lehet, ha törekszik rá.

Végül, miután sietve elvetjük az egész írást, mint ostoba szószátyárkodást lényegtelen dolgokról, feltesszük a kérdést, hogy az, aki ilyet ír, egyáltalán foglalkozik-e valamivel, érdekl-e valami. Inkább nem is kérdezzünk, hanem kijelentünk: „Mert téged nem érdekel semmi, nem törődsz semmivel.” Dehogyan, eggyel igen, azzal, ami lényeges, a többi nem számít.

[1] Arany János *Zách Klára* című versének utolsó versszakából

[2] A fentebbi fejtegetések értelmében csak jó lehet, de ha jó, akkor törekedni kellene rá, viszont a legfőbb jóra való törekvéssel ez éppen ellentétes lenne.

Azt mondták... a belső tükörről

„És mégis olyan sok minden van, ami csodálattal tölt el: a növények, az állatok, a felhők, a nappal és az éjszaka és az emberben rejlő örök lényeg. Minél bizonytalanabbá váltam önmagamban, annál erősebb rokonságot éreztem a dolgokkal. Igen, úgy érzem, mintha az az idegenség, amely oly sokáig elválasztott a világtól, átköltözött volna belső világomba, és váratlanul kinyilvánította volna, hogy magamnak vagyok ismeretlen.”

(Carl Gustav Jung)

„Tükörbe sokáig kell nézni, sokszor és sokáig, amíg végre megismeri az ember igazi arcát. A tükör nem csak sima ezüstlap, nem, a tükör mély is, mint a tengerszemek a hegyekben, s aki nagyon figyelmesen hajol (...) felülete fölé, egyszerre a mélybe lát, s mindig új és új mélységeket lát, s mindig messzebb dereng az arc, mely a tükör fölé hajol, s mindennap lehull egy álarc az arcról.”

(Márai Sándor)

„Az emberi elme olyan, mint a tükör: minden porszemet magához vonz és visszatükröz; ezért, akárcsak a tükröt, minden nap meg kell vizsgálni és le kell törölni.”

(A Csend hangja)

Filozófia mint életmód

„Ha a józan ész szabályainak megfelelő módon, buzgón, határozottan, békés lélekkel azt teszed, amit a pillanat kíván, ha sem jobbra, sem balra nem nézel, hanem géniuszodat olyan tisztán igyekszel megőrizni, mintha már vissza kellene adnod; ha még hozzá mit sem vársz és mitől sem remegsz: ha úgy cselekszel, hogy tevékenységed mindig összhangban áll a természettel, és minden szavadban-megnyilatkozásodban beéred a hősi időkre emlékeztető igazsággal, akkor boldogan élsz. Márpedig ebben senki meg nem akadályozhat.”

Marcus Aurelius

„A győzelem elválaszthatatlan a bátorságtól. A hősök bátrak. A filozófusi lét egy olyan bátor életforma, amelyben az összehangolt erőfeszítéseknek köszönhetően a tettek képesek tükrözni a gondolatokat és az érzelmeket. A győzelem és a filozófia jó társai egymásnak.”

(Delia Steinberg Guzmán)

„A viselkedés tükör: a maga képét mutatja benne mindenki.”

(Johann Wolfgang von Goethe)

„Nem a gyémánt szép, hanem a fény, amit tükröz.

Viszont: a tükrőtől függ, mennyire szép valami.”

(Füst Milán)

„Minden hatás a saját bensőnkben gyökerezik. Ha ez teljesen nyíltan és erőteljesen megnyilvánul a szavainkban és a tetteinkben, akkor hatása is jelentős lesz. A hatások csupán visszatükrözik azt, ami a saját keblünkben kiárad.”

(Ji King)

„Szólj, gondolj, tégy jót s minden szó, gondolat és tett

Tiszta tükörként fog visszamosolyogni rád.”

(Vörösmarty Mihály)

„Ha lelkünkben az ég tükröződését őrizük, minden egyszerűbbé válik, és utunk könnyebb, gyümölcsözőbb és derűsebb lesz. Valóban érdemes erőfeszítéseket tenni, mert az akarat egyetlen magjából is a boldogság, a megelégedettség, az önmagunkkal való összhang erdeje nő ki, és világosan fogjuk látni, milyen az Út és milyenek az úton járók, akik mindaddig láthatatlanok voltak számunkra, amíg tükrünk csak a sötétség felé nézett.”

(Delia Steinberg Guzmán)

„Mint tükörben a tükör tükörképe: végtelen arc fonódik egy fűzérbe; melyik vagy te? és én melyik vagyok? Én adok fényt neked, te fénylesz bennem, s bennünk a világ. Vagy a végtelenben valami még nagyobb.”

(Keresztury Dezső)

„Szemléld magad mások szemében, tükör az, amelyben saját tekintetedet látod. Szemléld magad mások szemében, és meglátod félelmedet és örömedet, gyarlóságodat és erődet. Szemléld magad öszintén és jobban megértesz másokat.”

(Delia Steinberg Guzmán)

„Görbe tükör az emberi értelem, melyben az igazság tükröződik, és hol a geometria, mely megmutatja, mennyivel torzít ez a tükör, hogy a valóságot legalább elképzelhessük, ha már látni nem láthatjuk!”

(Karinthy Ferenc)

„Amikor eltévesztjük az oldalt, a keresett bölcsesség és boldogság helyett az ellentétünkön kötünk ki, mert a hátoldaláról szemléljük magunkat a tükörben. Törekvéseink felapróznak az illúziók világában, és folyton azután futunk, ami soha nem nyújthat tartós boldogságot, de még megelégedettséget sem.”

(Delia Steinberg Guzmán)

Ajánljuk

Mert megosztani jó Az Új Akropolisz a Facebookon

Mégis mit csinál egy ifjú filozófus a 21. században? Azt, amit a történelem folyamán minden filozófus, aki azon volt, hogy az embereket közelebb hozza valódi Önmagukhoz – megoszt. Mi is megosztunk inspiráló gondolatokat, akciókat, programötleteket – bármelyikhez támadna kedved, az Új Akropolisz Facebook oldalán megtalálhatod. Itt nemcsak aktuális vidéki és budapesti programjainkról kaphatsz folyamatosan frissülő információkat, de keresgélhetsz elgondolkodtató idézetek között és nézelődhetsz a programok fotóalbumaiban is. Kattints csatlakozz Te is oldalunk kedvelőihez és kövesd velünk az újdonságokat! S ha „tetszik” – oszd meg Te is!

FILOZÓFIAI KVÍZ

Júniusi kvízünk:

1. Platón barlangmítosza arról szól, hogy egy barlangban emberek ülnek lekötözve, mozdatlanul, és szemük elé, a falra különböző képeket vetítenek. A lekötözött emberek valódikiént fogadják el ezeket az árnyékokat és eszükbe sem jut, hogy megszabadulhatnak, mert természetesnek veszik állapotukat. Mire akart utalni Platón ezzel a hasonlattal?

- a) Ez valójában egy jóslat, hogy eljön majd az idő, amikor a reklámok fogják uralni az emberek elméjét.
- b) A Mátrix című film producerei találták ki az egészet, hogy a filmjüknek megfelelő történelmi háttérrel adjanak.
- c) Arra, hogy látszatvilágban élünk. Láncainkból kibújni azt jelenti, hogy megkérdőjelezzük a mai világ készen kapott értékeit és a valódi értékek keresésére indulunk.

2. Amikor Szókratészt arról faggatták, hogy honnan a bölcsessége, azt felelte, hogy a daimónja vezérli. Ha valamit tenni készül és az nem helyes, a daimón figyelmezteti és ő újra átgondolja. Mi a daimón?

- a) A halhatatlan lelke, aki a lelkiismeret hangján szól.
- b) Szókratész nagy tréfamester volt, és a daimón szóval a géniusza adta sugalmakat jelölte, hogy kit hogyan figurázhat ki.
- c) Daimón, azaz démon suttogott a fülébe istentelen dolgokat. Később ezt megszállásnak nevezték és tudták gyógyítani, ki tudták űzni.

3. Minótauros, szfinx, sárkányok... megannyi fantasy-lény. Vajon mik ezek?

- a) Gyerekmesék. Ahogyan ma horrorisztikus és fantasy-lényeket teremtenek az írók, a régi babonás népeket ezzel szórakoztatták, rémisztgették. A fantázia világa mindig is segített feledtetni a keserű valóságot.
- b) Kihalt lények némileg kiszínezett változatairól van szó, akárcsak a jetti esetében. Tudvalevő, hogy a szfinx, más néven hárpia egy nagy testű ragadozó madár, míg a sárkány egy méretes óriásgyík volt, amelynek távoli rokonai a komodói varánuszok.
- c) Ezek az összetett lények, mint például a bikafej embertesten, vagy az oroszlán, a sas, a bika és az ember keveréke (szfinx), szimbólumok. Az előbbi az ösztönök uralta emberi értelmet, az utóbbi pedig a négy elemet szimbolizálja: bikapata (föld), oroszlánkarom (víz), sasszárny (levegő) s végül emberfej (tűz).

4. Hogyan folytatódik Marcus Aurelius tanácsa: „Ne gondold, hogy ami neked nehezedre esik, az emberileg lehetetlen. Inkább úgy fogd fel, ...

- a) *...hogy ami emberileg lehetséges és megszokott, azt te is elérheted.”*
- b) *...hogy a Sors már megint veled babrált ki, de alaposan!”*
- c) *...hogy valaki más, akinek könnyebben megy, úgyis megcsinálja majd helyetted.”*

Írd meg nekünk tippjeidet az elehir@ujakropolisz.hu e-mail címre! A helyes megfejtők között jegyeket sorsolunk ki, amelyek beválthatók egy tetszés szerinti programunkra.

**MÁJUSI KVÍZÜNK HELYES VÁLASZAI
A KÖVETKEZŐK: 1. A, 2. C, 3. B, 4. C
KÖSZÖNJÜK A MEGFEJTÉSEKET!**